

Ο ΝΟΥΜΑΣ. ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ Μ' ΟΚΤΩ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΣΥΛΛΕΓΕΤΑΙ: Στὰ κίσκια τῶν πλατειῶν Συντάγματος, Ὁμιονείας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὁφθαλμιατρειῶν, Σταθμοῦ Ὑπουργείου συντοροδρόμου (Ὁμιονείας).

Στὸν Παρθὸν Πρακτ. Ἐφ. Β. Τσαγγαρή
Ὁ ΝΟΥΜΑΣ δέχεται ἀπὸ τίς ἐπαρχίες καὶ τριμύνοις ἀνδρομυτῆς, με δύο δραχμὲς προπληρωτέας τὴν τριμηνία.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

„ΤΟΠΕ Ο ΓΕΡΟΣ!“

εἶνε τὸ σύνθημα τῶν Ἀγγελοποιτικῶν καὶ «τοπε ὁ κύρ Σπύρος!» εἶνε ἀπὸ χρόνια τώρα τὸ σύνθημα τῶν Ἀθηναίων δημοσίου γριφῶν.

«Τοπε ὁ κύρ Σπύρος!»... Τὸ σύνθημα αὐτὸ ἔδωκε καὶ πῆρε τὴν περισσὴν ἐξομολογία στὰ γραφεῖα μὲς ἀπὸ γραμματικὴς ἐφημερίδας, τὰς ὁποίας οἱ διὰ διευθυνταὶ ἀναγκάσθηκαν νὰ χωρίσανε καὶ νὰ βγάλῃ ὁ κανένας ἀπὸ μιὰ ἐφημερίδα, με τὸν ἑνὶ τίτλο πάντοτε.

— Τοπε ὁ κύρ Σπύρος πῶς θὰ μᾶς ὑποστηρίξῃ! ἔλεγον στὸ ἓνα γραφεῖο.

— Τοπε ὁ κύρ Σπύρος πῶς θὰ ὑποστηρίξῃ ἐμεῖς! ἔλεγον στὸ ἄλλο.

Καὶ τὰ δύο γραφεῖα ἦσαν ἐνθουσιασμένα με τὸν λόγον ποὺ τοῖς ἔδωκε ὁ κύρ Σπύρος.

Ὁ κύρ Σπύρος ἄνωγ—καὶ θὰ νοιώσατε πῶς προέκυψε περὶ τοῦ Μαχαρογιά τοῦ Ἀθηνῶν τύπου κύρ Σπύρου τοῦ Τσαγγαρή—βέβαιος Μωραΐτης καὶ γνωρίζοντας νὰ κίνηρ πολὺ καλὰ καὶ ἀρμονικὰ τίς δουλειές του, εἶπε τὸ χροῖόν λόγια του, κ' ἐφρόντισε τὸν κύρ Σπύρον μόνον νὰ ὑποστηρίξῃ, καθὼς τοῦ συμβαίνει πάντοτε.

Ἔς τὴ γειτονιά καὶ κάλλια εἶχα νὰ μοῦ βγῇ τὸ μάτι παρὰ τὸνομα. Τὸ κινούργι μου σχέδιο πολὺ παρὰξένα μοῦ μπῆκε ἔς τὸ κεφάλι. Μιὰ μέρα πῆγα νὰ ἰδῶ ἓνα φίλο μου καὶ τὸν βρῆκα πεθαμένο ἔς τὰ κοφίματα· παρὰξένα, σὲν τὸ φῆρε, μούγκριζε, σὲν γυναῖκα ποὺ κοιλοπονάει καί... δὲν πρόφθανε ν' ἀλλοτρίῃ τὰ ρούχα του. Σὲν τὸν εἶδα ἔτσι, μιὰ διαολικὴ σκέψι πέλας ἔς τὸ νοῦ μου. Συλλογίσθηκα τὸ δεσπότη νὰ παραδέρνεται στὰ πόδια τῆς ἀγαπημένης του, νὰ μούγκριζῃ, ν' ἀφρίζῃ, νὰ λερώνεται! Σ' τὴν πίστι μου δὲν ἔβλεπε ὅμορπον πρᾶγμα γιὰ μιὰ ἐρωτευμένη. ποὺ τὸν πιστεύει γι' ἄγγελος! Ἐφυγε ἀπὸ τὸ φίλο μου ἐνθουσιάζομενος καὶ μ' ἀπόφασι νὰ γείνω μακαρῆς, καὶ ἔς ἦσαν καὶ καλὸ καὶ καίρι! Ἐπρεπε νὰ γείνω δεσπότης... καὶ μάλιστα χολερασμένος. Δὲν ἔβλεπε δὲ καὶ πολὺ δύσκολο νὰ γείνω· εἶχα τὸ ἴδιο πάθος καὶ ψῆλος με τὸ τὸ δεσπότη καὶ ἀξίολογος ἔς τὸ σκοτάδι μποροῦσα νὰ περάσω γιὰ δαύτονα. ἂν ἀλλάζω με τέχνη τὴν ὄψι μου καὶ ἔβανα καὶ γὰρ ὁσάκις.

Τὸ ἴδιο βράδυ εἶπα σ' τὴ γυναῖκά μου νὰ μοῦ ἐτοιμάσῃ τὴ βαλίτσα μου, γιατί πρῶτ' πρῶτ' θὰ ἐφευγα βίσιτικα γιὰ τὴ Σύρα, ποῦλα μιὰ ἐμπορικὴ σπουδαία ὑπόθεσι. Μοῦ φάνηκε ὅτι τῆς καλῶρεσε αὐτό, γιατί μ' ἀρώτησε ξερά ξερά ἂν ἀργήσω πολὺ

Μὲ αὐτὰ τὰ λόγια δὲν θέλουμε νὰ ποῖμε πῶς ὁ ἄνθρωπος θέλει κρέμασμα γι' αὐτό. Οὔτε πάλι πῶς θέλουν κρέμασμα οἱ διευθυνταὶ τῶν ἐφημερίδων ποὺ ὑποδούλωσαν τὸν τύπον σ' ἓναν κύρ Σπύρον, ὁ ὁποῖος τῇ ἐπινεύσει τοὺς κατόρθωσε νὰ γίνῃ Σουλτάνος, χωρὶς νὰ καταδέχεται, οὔτε γιὰ Βεζυράδες του νὰ τοὺς ἔχη.

Ἄς κάνουν καλὰ καὶ αὐτοὺς κ' ἐκεῖνους. Στὰ ἰδιαίτερα νταραβέρια του δὲν ἐπεριβαίνουμε. Θέλουμε μόνον νὰ ποῖμε, ἔτσι χρονογραφικῶς, πῶς γιὰ νὰ βγάλῃ κανένας σήμερα ἐφημερίδα δὲν ἄρκει νὰ οἰκονομήσῃ τὰ πτωχικὰ γιὰ τὴν ἐκδοσί της κεφάλαια, οὔτε νὰ πετύχῃ τὸ κατάλληλο προσωπικό, ἀλλὰ πρέπει πρῶτα καὶ ἀρχῆς νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ὑποστήριξι τοῦ κύρ Σπύρου.

Ἄν δὲν τὸ πῆ ὁ κύρ Σπύρος, οἱ κ. κ. λοῦστροι δὲν φωνάζουν τὸ φύλλο σου καὶ οἱ κ. κ. Ἕλληνες οὔτε τὸ παίρνουν χαμπάρι πῶς βγάξεις ἐφημερίδα. Ἄν τὸ πῆ πάλιν ὁ κύρ Σπύρος, ἡ χειρότερι πατσαβοῦρα γίνεται ἡ πρῶτη στὴν κυκλοφορία ἐφημερίδα.

Τὰ χίλια αὐτά, εἶπαμε καὶ παραπίνω, δὲν τὰ ἐδημιούργησε ὁ κύρ Σπύρος, ἀλλὰ οἱ κύριοι ποὺ τὸν τρέμουν σήμερα κ' ἐκλίπησαν τὴν προστασία καὶ τὴν φιλία του. Αὐτοὶ ἐδημιούργησαν καὶ τὸ περίφημο «τοπε ὁ κύρ Σπύρος!» Αὐτοὶ δὲ ἔδωσαν καὶ τὴν δύναμι στὸν κύρ Σπύρον, ὥστε ἂν τοῦρῃ τὸ κέφι σήμερα, ἡμπορεῖ νὰ διατάξῃ τίς ἐφημερίδες νὰ χτυπήσουν τὴν Τουρκία καὶ νὰ ὑποστηρίξουν τὴν Ἑλλανο Βουλγαρικὴν συμμαχίαν, γιατί μόνον ἔτσι—κι' αὐτὸ θὰ τὸ πῆ ὁ κύρ Σπύρος—τὰ φύλλα τοὺς θὰ πᾶνε μπροστὰ καὶ θ' αὐξήθῃ ἡ κυκλοφορία της.

ΕΝΑ ΜΝΗΜΕΙΟ

καλλιτεχνικώτατο θὰ στολίῃ τὸ νεκροταφεῖό μας. Ὦνε τὸ μνημεῖο τοῦ Καμπύση. Δὲν θὰ γίνῃ μ' ἐξόνους τῶν λογίων μας, ὅπως θὰ γινώτανε ἄλλοι, καὶ γι' αὐτὸ ἀναγγέλλουμε τὸ μνημεῖο αὐτὸ ἀπὸ τώρα ὡς τελειωμένο.

Θυμαστὰς ἔχει ἀρκετοὺς ὁ Καμπύσης, καὶ θὰ ποτῆσῃ ἀκόμη περισσότερους στὸ μέλλον τὸ ἔργον του. Ἰσως δὲ στὸ μέλλον νὰ τοῦ στήσουν καὶ ἄλλο μνημεῖον οἱ θαυμασταὶ του.

Εἶνε ὅμως κ' ἓνας θαυμαστὴς τοῦ μεγάλου, ποὺ δὲν περιμένει τὸ μέλλον, καὶ αὐτὸς εἶνε ὁ πόνο τῆς μάννας τοῦ. Τὸ μνημεῖο παραγγέλληκε στὸν καλλιτέχνη κ. Θωμᾶ Ὁμολόπουλο. Εἶδαμε τὸ σκίτσο του. Εἶνε γεμᾶτο ἐμπνευσι καὶ ἀρμονία. Ὁ καλλιτέχνης αἰσθάνθηκε τὸν καλλιτέχνην, καὶ ἐπάνω στὸ μάρμαρον ἐφρόντισε νὰ ἀπαρκεστήσῃ τὸ μεγάλο ὄνειρον ποὺ ἐκνηγοῦσε ὁ ποιητὴς καὶ ποὺ ὁ θάνατος δὲν τὸν ἔφησε νὰ τὸ φτάσῃ.

Τὸ μνημεῖον θὰ παριστάνῃ ἓν ἀναγλύφον τὴν Δόξα σκεπασμένη με πέπλον καὶ θρηνοῦσαν γιὰ τὸν πρόωρον θάνατον ἑνὸς ἐκλεχτοῦ της. ἀπὸ πάνου δὲ τὴν προτομὴν τοῦ ποιητῆ, ὁ ὁποῖος ἐτροχωροῦσε πρὸς τὴν Δόξαν ἀλλὰ δὲν ἐπρόφτανε καὶ νὰ τὴν ἰδῇ.

Τὸ μνημεῖο θὰν τελειωμένο καὶ θὰ στηθῇ στὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου, ὅπου συμπληρῶνουνται καὶ δύο χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ πέθανε ὁ ποιητὴς. Οἱ φίλοι τῶν γραμμάτων θὰ προσκληθῶν τὴ μιὰ σεμνὴ ἐπιμνημόσυνο τελετὴ καὶ θὰ θαυμάσουν τὸ ἐμπνευσμένο καὶ καλλιτεχνικώτατο μνημεῖον.

ΧΕΙΡΟΚΡΟΤΗΣΑΤΕ

πολίτες! Ἡ κωμωδία ἐτελείωσεν!

Τὰ Δεληγιαννικὰ φύλλα μᾶς ὑπόσχονται πῶς θὰ τὰ κούσουμε καὶ αὐτὸ λίαν προσέχοντες ἀπὸ ὁ κ. Δεληγιάννης ἀποσπᾶται ὁριστικῶς ἀπὸ τὸν κ. Ράλλη καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ἀπὸ τὴν ἐμπιστοσύνην του.

Μὲ τὸ πέσιμο τῶν πρώτων θρηνοποικιῶν φύλλων θὰ πέσῃ, λένε, καὶ ἡ μπόμπ' αὐτῆς. Ἰσως ἔως δὲ—τὸ λένε βλέπετε καὶ αὐτό!—πέσῃ καὶ τὸ Ὑπουργεῖο!

Αἱ, λοιπόν, ἡ κωμωδία θὰ τελειώσῃ. Κ' ἔτσι καὶρός, μὰ τὰ λαχανα, νὰ τελειώσῃ γιατί παραβάσταξε. Μὴν πῆτε δὲ πῶς δὲν εἶνε κωμωδία αὐτὸ ποὺ ἀπειλεῖ νὰ κἀνῃ κύριο ὁ κ. Δεληγιάννης, καὶ ποὺ ἀπὸ καὶρο τῶχει κἀνῃ ὁ κ. Ράλλης, σηκώνας με πράγματα, καὶ ὄχι με λόγια, τὴν ἐμπιστοσύνην τὴν ὁποῖαν ποτὲ δὲν εἶχε στὸν Κιρκινέτον τῆς Κηφισσίας.

Τὴν τοιαύτην διάσπασιν τῶν ξυμμάχων μιὰ ἐφημερίδα ἐμβριθεστάτη τὴν ἐχειρέτησε ὡς καλὸν αἰώνον, ἀπὸ ὅθ' παύσῃ ἡ Βουλὴ παρέχουσα ἡμῖν τὸ ἀνούσιον θέαμα τῶν τελευταίων συνεδριάσεων, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀντιπολίτευσις.

Φαντασθῆτε πόσῃ οὐσία παρέχει τὸ θέαμα ὅταν ὑπάρχῃ ἀντιπολίτευσις καὶ με τὸν κ. Δεληγιαννὴ μάλιστα!

τὰ συμμερίζομαι, πῶς εἶμαι ὁ πρὸ δύστυχος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, ἀναγκασμένος νὰ ζῶ πάντα μακριὰ της, πῶς μούρχονται στιγμαὶς τρέλλας, ποὺ κοντεῖω νὰ σκοτωθῶ καὶ ἄλλα τέτοια σχιολογήματα. Σ' τὸ τέλος ἦλθα στὸ σκοπὸ, θερμοπαρκαλῶντας νὰ με ἱμπάσῃ τὸ βράδυ στὸ σπῆτι της, νὰ τὰ ποῖμε καλλιτέρες, τώρα ποὺ ἐφυγε, καθὼς ἔμαθα, ὁ ἄνδρας της ἂν θελήσῃ νὰ μοῦ δώσῃ αὐτὴ τὴν εὐτυχίαν, ν' ἀρήσῃ ἀπὸ βραδίς, γιὰ σημάδι, ἀνοιχτὰ τῆς σάλας τὰ παρκαθῶν· ἐγὼ θὰ περπατῶ κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἐξω ἀπὸ τὸ σπῆτι, κοσμικὰ ντυμένος, μ' ἓνα μακρὸ μαῦρον μαντῖον, καὶ μόλις ἀνοιξῇ τὴν πόρτα θὰ τρουπώσω. Φῶς ποῦθεν νὰ μὴν ἀρήσῃ! Αὐτὸ τὸ γραμματάκι τῶστεῖλα σ' τ' ὄνομα τῆς γυναῖκάς μου μ' ἓνα παιδί τοῦ ξενοδοχείου πολὺ κατεργαρικό, διαόλου γέννα.

Τοῦ παράγγειλα νὰ ζητήσῃ τὴν κυρία, νὰ δώσῃ μόνος τὸ χαρτὶ με τὸ χέρι του καὶ νὰ τὸ στρίψῃ ἀμέσως, χωρὶς ν' ἀνοιξῇ κουβένταν. Τὸ μπαζίτι του ἦταν ἀρκετὰ καλὸ καὶ ὅλα ἐγείναν κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου· βρῆκε μιὰ χαρὰ τὸ σπῆτι. ἔδωσε τὸ γράμμα σ' τὴν κυρία καὶ ἐφυγε σὲν μουγγός. Μεσημέρι γύρισε τὸ παιδί ἀπὸ τὴν Ἀθήναν· ὡς νὰ βραδύσῃ στεκόμουν σ' τὰ κάρθουνα, ἀνάβω καὶ κοκκίνιζα, σὲν ἀστακός, καὶ ἔτρεμα ὅλοι, σὲν θερμασμέ-

σ' τὸ ταξίδι, χωρὶς νὰ γκρινιάσῃ καθόλου, σὲν ἄλλοτε, πῶς θὰ μείνῃ μοναχὴ της· ἀποκρίθηκα πῶς θὰ κἀνω πάνω κάτω καμμιὰ βδομάδα, ἔως καὶ περισσότερο. Τὸ πρῶτ' πῆρα τὰ μπαγάκια μου καὶ κίνησα γιὰ τὸν Περσία. Περωνότας ἀπὸ τοῦ Ἑρμοῦ τὸ δρόμον ψώνισα τὰ χρειζόμενα γιὰ τὴν μασηκράτα· ψεύτικα δὴλα δὴ καλλίκα καὶ γένεια, μακρὰ, ἐλόξανθα, σὲν τοῦ δεσπότη, μιὰ ἐτοιμὴ μακρὴ φορεσιὰ καὶ ἓνα μακρὸ μαντῖον, ποὺ νὰ με σκεπάζῃ ὅλον, σὲν τοὺς στρατιωτικούς· γιὰ τὸ κεφάλι πῆρα μιὰ ρεμπούπλικαν, γιὰ νὰ μοῦ κρύβῃ τὰ μακρὰ μαλλιά, καὶ ἓνα σκουρᾶκι μαῦρον, σὲν καὶ αὐτὸ ποὺ φοροῦσε ὁ δεσπότης σ' τὸ σπῆτι του.

Ἄμα κατέβηκα σ' τὸν Περσία πῆγα σ' ἓνα φίλον μου φαρμακοποῖ καὶ τοῦ ζήτησα ἓνα καθάρσιο διζολωμένο, γιὰ τὰ βουβάκια, ὅπως λένε, γιατί τάχα κανένα καθάρσιο δὲν με πιάνει καὶ χάνομαι ἀπὸ τὴ δύσκολιότη. Σὲν ἐτοίμασα ἔτσι τοῦ πολέμου τ' ἄρματα κλείσθηκα σ' ἓνα παρκαμένο ξενοδοχεῖον, γιὰ νὰ μὴ με ἰδῇ πικὴ κανεὶς γνώριμος, ἀπὸ ἀκούσθηκα πῶς ταξιδεύω. Ὑστερ' ἀπὸ τρεῖς τέσσερες· μέρες ἐργαζα ἓνα ὀχθατάκι· τάχατες ἀπὸ τὸ δεσπότη σ' τὴν γυναῖκα μου. Ἀλλάξα τόσο τὸ γράψιμό μου ποὺ κανεὶς δὲν ἔβλεπε τὸ γινώριζε. Τῆς ἐργαζα πῶς ἐνοιῶσα τὴν ἀγάπην της· γιὰ μένα καὶ

Ο ΣΕΒΑΣΤΟΣ

Διευθυντής της 'Εθνικής Τραπεζής κ. Στρίντ, έδωσε ένα σκληρό, μα γερό και σωτήριο, μάθημα στους Σάβλους των εκατομμυρίων και στους Κροίσους των λογών φραγκολεβαντί-νους μας.

'Εκείνα που για την Μακεδονία έδωσε η 'Εθν. Τράπεζα—και τὰ έδωσε για-τί αυτός την ανάγκασε με τους πειστικούς και πατριω-τικωτάτους λόγους του να τὰ δώση—δέν είνε τίποτε μπροστά σ' εκείνο που έδωσε ο ίδιος παραχωρήσας το τέταρτον του μισθού που παίρ-νει κάθε χρόνο, για την Μακεδονία.

Σε δεκαπέντε χιλιάδες το υπολόγισαν το τέταρτο αυτό. Μά δέν είνε τόσο. Είν' εκατομ-μύρια εκατομμυρίων, γιατί ήμπορεί—και πρέ-πει—να χρησιμεύη ως παράδειγμα σ' άλλους που σφιχτοδέχουν το πουγγί τους και τρέμουν να τάνοιξουν και να τὰδειάσουν σ' της πατρίδας τις μεγάλες ανάγκες.

Τέτοιο πατριωτισμό μπορείτε να μάς τόν δείξετε; Τότε θ'άνε κ' η Μακεδονία δική μας!

'Αλλοιώτικα με τις τσιφουτιές σας και με τὰ ανούσια ξεφωνητά σας, καλά θά κάνετε νάφή-σετε τους Βουλγάρους ήσυχους να κοιτάξουν τη δουλειά τους στην Μακεδονία τους και να κοιτάξουν τις εκλογές σας και τις δυσλι-τσές σας.

Οι Βούλγαροι ξοδεύουν χρήμα κ' αίμα γι' αυτήν, και 'μεις θέλουμε να τους πολε-μήσουμε με την τύφλα στα μάτια μας!

Ού, να χαθούμε, αλήθεια κι' απ' αλήθεια!

ΚΑΣΙΔΑΚΙΚΑ

'Από το βιβλίο του κ. Κρουμπάχερ πα-ρατήρησα πώς σ' ένα του άρθρο ο κ. Χατζί-δακας είπε πώς αέγερσε εις την μελέτην των γλωσσών. 'Αφτό είναι αλήθεια. 'Ομως γιατί την είπε τόσο μετριοφρόνα τη μονί-κοιδή του αλήθεια ο κ. Χατζίδακας; 'Αν ή-θελε να μιλήσει το σωστό σωστό, έπρεπε να πει πώς και ξαναμωρόθηκε μάλιστα σ' αφτή τη μελέτη.

Κ. ΤΕΦΑΡΙΚΗΣ

ΦΡ. ΝΙΤΣΕ

"ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ ΖΑΡΑΤΟΥΣΤΡΑΣ,"

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙ ΤΟΥ κ. ΠΑΥΛΟΥ ΓΝΕΥΤΟΥ

(Συνέχεια από το 53 54 55 και 56 φύλλο)

Οί ενάρετοι.

Με βροντές και με ούρανια πυροτεχνήματα πρέ-πει κανείς να μιλή σε πνεύματα θανά και κοιμι-σμένα.

Μά η φωνή της ωμορφιάς μιλάει σιγά: χώνεται μόνο μέσα σ' της πιο ξυπνητές ψυχές.

Σιγά μου σειόταν και μου γελούσε σήμερα η άσπίδα μου, αυτό είνε της ωμορφιάς το σείσιμο κι' άγιασμένο γέλιο.

Για σ'ας, ενάρετοι, γελούσε σήμερα η ωμορφιά μου. Κι' αυτά μου είπε σήμερα η φωνή της: «Θέ-λουν ακόμη και να—πληρωθούν!»

Θέλετε ακόμη να πληρωθώτε, σεις οί ενάρετοι!

Θέλετε άμοιδή για την 'Αρετή και Ούρανό αντί της 'Ης; κ' αιωνιότητα αντί της Σήμερόν σας!

Και τώρα μου κακιώνετε, που διδάσκω, πώς δέν υπάρχει μισθός και μισθοδότης; 'Αλήθεια, δέν είνε πρώτη φορά που διδάσκω, πώς η 'Αρετή αυτή είν' ο μισθός σας.

'Αχ, αυτός είν' ο καυμός μου, στο βάθος των πραγμάτων με δόλο πήγαν κ' έβαλαν την 'Αμοιδή

και την Τιμωρία—και τώρα ακόμη και στο βάθος των ψυχών σας, ω ενάρετοι!

Και τώρα πρέπει ο λόγος μας βαθεία μέσ' στην ψυχή σας να χωθή σαν μούτσουνο του γουρουνιού να την αναταράξη. Ήλω τ' άρδου το γεννί για σ'ας να είμαι.

Τὰ μυστικά του βάθους σας στα φανερά να βγούνε, κι' όταν στον ήλιο κοίπτεσθε σκαμμένοι κι' όργωμένοι, τότε θά ξεκαθαρισθ' το φέμ' απ' την αλήθεια.

Γιατί αυτό είνε η αλήθεια σας: είσθε πολλοί καθάριοι για τη βρώμα των λέξεων. 'Εκδίκηση, τι-μωρία μισθός, ανταμοιβή.

'Αγαπάτε την άρετή σας σαν μάνα το παιδί της, μά πότε άκούστηκε ποτέ μία μάνα να γρυέη να πληρωθ' για την άγάπη της που τρέφει στο παιδί της!

Το πιο άγαπημένο σας—εγώ, η άρετή σας ν'άνε. Το κύκλου η δίψα ν'άνε μέσα σας. Τόν έαυτόν του να ξαναφτάση πάλι, γι' αυτό γυρνά και στρέφεται ο κάθε κύκλος.

Και σαν άστρο που σβύνει, ν'άνε κάθε έργο της άρετής σας. 'Ακόμα είνε μισόστρατα το φώς του και γυρνάει. Πότε πια δέν θ'άνε μισόστρατα;

'Ετσι λοιπόν το φώς της άρετής σας ακόμη είνε μισόστρατα, αν κ' έχη τελεψη το έργο. Μπο-ρεί και να ξεχάστηκε και πεθαμμένο ν'άνε, μ' ακόμη ζή και τριγυρνά η φωτεινή του λάμψη.

Η άρετή σας ν'άνε ο έαυτός σας και όχι τί-ποτε—ξένο, ένα δέρμα, ένα σκέπασμα. Αυτό είνε η αλήθεια από το βάθος της ψυχής σας, ω ενά, ρετοι! —

Μά υπάρχουν και μερικοί, που γι' αυτούς άρετή ονομάζεται, ο σπασμός που κάτω απ' το καμτσάκι και πολλές φορές έχετε άκούσει το ξεφωνητό τους,

Είνε κι' άλλοι που ονομάζουν άρετή την άκα-ματωσιά της κακίας των, κι' όταν το μίσος και η ζήλεια τους ζαπλώσει μια φορά τὰ μέλη, τότες κα-λοκαρδίζει η Δικαιοσύνη τους και τρίβει όλο τὰ μάτια της τὰ βαρειοκοιμισμένα.

Είνε και πάλιν άλλοι όπου τραβιούνται κάτω 'Ο διάβολός τους τους τραβά. Μά όσο βαθεία πη-γαίνουν, τόσο και λάμπει φλογερά το μάτι τους κι' ο Πόθος στο Θεό τους.

'Αχ, κι' αυτόν η φωνή έχώθηκε σ' αυτιά σας, ω ενάρετοι, και σ'ας λέει: Πάν ότι δέν είμαι εγώ, αυτό, είνε για μένα ('εός και 'Αρετή).

Είνε και πάλιν άλλοι, που περιπιατούν βαρεία

νος· δέν είχα νού στο κεφάλι μου, δέν ήσύχαζα σε κανένα μέρος, κι' ήμουνα κατάδικος που περίμενε την κρεμάλα του! Πολλές φορές βλαστήμησα την ώρα που ήποφάισα να μπλέξω με τέτοιαις κομω-δίαις αλλά δέν είχα πια καιρό να γυρίσω πίσω. 'Αμα σκοτεινίσσε έφαγα με το ζόρι, ήπια κάτι περισσότερο για να πάρω κουράγιο και κατά τας δέκα έκανα το σταυρό μου κι' έτοιμάσθηκα για το πανηγυρί μου. Φόρεσα τὰ ρούχα που ήγόρασα, κούρ-δισα τὰ ψεύτικα μαλλιά και τη γενειάδα, σαν θεα-τρίνος, καμάρωσα σ' τον καθρέφτη τον έαυτό μου πέρνοντας: λίγο δεσποτικό άέρα. Μά την αλήθεια μου τέρεναζε το δεσποτηλίκι. Εύχαριστημένος τυ-λίχθηκα με τον καντύχ μου, έχωσα στην τσέπη μου ένα μπουκαλάκι καθάρσιο κι' ένα άλλο με λίγο ρόδι, και, κατεβάζοντας ως τ' αυτό με ρεμπού-πλικι, έπίτηδες γι' αυτή τη δουλειά διαλεγμένη, πετάχθηκα με τρόπο έξω, χωρίς να ήδη κανείς πώς μακταρεύθηκα. Δέν είχα βέβαια όρεξι να με κου-βαλήση ο ξενοδόχος σ' την άστυνομία για ύποπτο. Δέκα βήματα πάρα κάτω βρέθηκε μια κλειστή άμα-ξα και τη συμφώνησα με την ώρα, να με πάη στην 'Αθήνα και μονοβραδύς να γυρίσουμε στον Περαιά-εταξα σ' τον έμαξα κι' ένα μπαξίσι πάρα πάνω αν κόψη πολύ δρόμο.

'Αμα περάσαμε της παράγγε; ρούφιζα μονομιάς το καθάρσιο, που ήθελε, κατά το φάρμακοποιό, μισή ώρα να ένεργήση—μή μ' έρωτάτε για την ουσία του... ούτε να το θυμηθώ δέν θέλω πανά-θεμά το!

'Ηρθαμε σ' την 'Αθήνα κατά τας έντεκάμισυ, ίσια ίσια την ώρα που μ' άρχιζαν τὰ πρώτα κοψιματά-κια. 'Αφησα την άμαξα να με περιμένει σ' ένα στενό θεοσκοτεινό, λίγο πριν φθάσωμε σ' το σπίτι μου. Ψυχή στο δρόμο δέν φαινότανε. Τά παράθυρα της σάλας τὰ βρήκα έρθάνοικτα, η άρεντιά της δήλα δὴ πε-ρίμενε το δεσπότη! 'Ηκανα δυό τρείς βόλτες άνήτυ-χος· ξάφνου η πόρτα μου έτριξε, ξεπρόβαλε δειλά ένας ίσκιος κι' εγώ τρούπωσα μέσα. Σκοτάδι παντού βασιλευε. «Καλώς ώρίσατε, άγιε δέσποτα»—μου είπε άμέσως μια τρεμουλιαστή, σθυσμένη, φωνούλα, που φανέρωνε όλη τη συγκίνησή της, κι' ένα παγω-μένο χεράκι βρήκε ψάχνοντας τὰ δικά μου και μ' έσυρε σ' τη σκοτεινή σαν θεόστραβο. 'Ηγώ τσιμου-διά. 'Ανεδήκαμε της σκάλες, περάσαμε το μακρύ χαγιάτι, σαν φαντάσματα και μπήκαμε στη σάλα που το φεγγάρι τη γλυκοφώτιζε. Καθήσαμε σ' τον καναπέ άμίλητα. 'Εκείνη ντροπιασμένη, ίσως και μετανοιωμένη για το κακό πουκανε σ' τον άνδρα της, μουρίχνε που και που μια λοξή ματιά, σ'αν

κάτι νάβλεπε σε μένα παρζένο.

'Ηγώ κοίταξα άφρονέμενος τ' άνοιχτά παραθύ-ρια. Ξάνοιγα ήηλά σ' τον ούρανό το φεγγάρι, με συννεφάκια γύρω του σαν τον άφρο βαρκούλας. 'Εν' άγεράκι άπαλό έφερε μέσα την εύωδιά των λειμο-νιών του δεσπότη, που φουντωταίς άπέναντι ξεπρό-βαλλαν. Κ' έπου κάπου, μέσ' σ' τη βαθεία τη σιγαλιά, άκούγότανε ξαφνικό το λάλημα του κούκου.

'Αχ! πόσαι τέτοιες βραδιές: έχάρηκα, με καρ-διά γεμάτη χαρά και άγάπη, με ψυχή άναπαυμένη σ' της ήσυχιάς τὰ τραντάφυλλα· τώρα άλλοι και-ροί! Κάθουμαι και τώρα στο πλάγι της καλής μου, νοιώθω σιμά μου την έμμορφιά της, που διψά χάρη και ριλήματα, και σιμά μου την πνοή μου με τη δική της, τη λαχανιασμένη σ' τη βιά του πόθου της... άλλοίμονο! η μαγεμένη έμμορφή δέν λησταρζ τὰ δικά μου χάρη. η μυρωμένη η πνοή περιμένει να διώξη το λιθάρι, που τὰ δεσποτικά γένεια πότισε· εγώ, ο άμοιρος· εγώ, ξεσχίζω την καρδιά μου μα-σκαρμένος, ρίχνω το λιθάρι μου: θά 'πετύχω η θά ρεζιλευθώ, να φύγω όπου με όίξη η μοίρα μου; Κύτ-ταξα άφρονέμενος το σπίτι του άληθινού δεσπότη, κατάνκλειστο και σκοτεινό· παρηγοριά· κι' αυτό σ' την άρρωστη ψυχή μου! ο δόλιος ο δεσπότης θά-περνε τον τρίτο ύπνο του. Τέλος άποφάσισα να λ-ύ